

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه تربیت مدرس

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم انسانی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث

بررسی اوصاف حضرت مهدی (ع)

در

ادعیه و زیارات مأثور

نگارنده

لیلا خلیلیان فر

استاد راهنما

دکتر نهله غروی نائینی

استاد مشاور

دکتر نصرت نیل ساز

بهمن ۱۳۹۰

بسمه تعالی

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان

خانم / آقای سیدعلی زبیدی از پایان نامه بررسی اثربخشی مدل راهبردی (مدل راهبردی) در ارتقاء کیفیت عملکرد

در تاریخ ۱۳ آذر ۱۳۹۰ ارائه کردند.

اعضای هیات داوران نسخه نهایی این پایان نامه را از نظر فرم و محتوا تایید کرده است و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه ارشد پیشنهاد می کنند.

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیات داوران
	استاد	زهد غزری اشیا	۱- استاد راهنمای
	استاد	مهدی میرزایی	۲- استاد مشاور
	استاد	امیر رزایی	۳- استاد ناظر
	استاد	سعید میرزایی	۴- استاد ناظر
		امیر رزایی	۵- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکرگزاری علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عنوان پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی یا هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱۶ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

اینجانب ارد حلیلی دانشجوی رشته علوم تربیتی ورودی سال تحصیلی ۱۳۸۷ مقطع اسنسیو دانشگاه تربیت مدرس متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آئین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته های علمی مستخرج از پایان نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین نامه فوق الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضا: ارد حلیلی
تاریخ: ۱۳۹۱/۱۲/۱۴

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی-پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱ در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله)ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به دفتر نشر آثار علمی دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲ در صفحه سوم کتب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:

" کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده در رشته علوم قرآن و حدیث است که در سال

۱۳۹۰ در دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم دکتر غروی نائینی و مشاوره

سرکار خانم دکتر نیل ساز از آن دفاع شده است"

ماده ۳ به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را

به دفتر نشر آثار علمی دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مزاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض

فروش قرار دهد.

ماده ۴ در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس،

تأديه کند.

ماده ۵ دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را

از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند، به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از

طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین

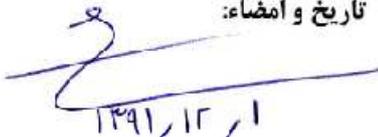
نماید.

ماده ۶ اینجانب لیلا خلیلیان فر دانشجوی رشته علوم قرآن و حدیث مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت

اجرای آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: لیلا خلیلیان فر

تاریخ و امضاء:

۱۳۹۱، ۱۲، ۱

تقدیم به

خدایی که هر چه دارم از اوست، به امید آنکه توفیق یابم جز خدمت به خلق او نکوشم

و این پژوهش خرد شایسته تقدیم به پیشگاه مبارک یگانه منجی عالم بشریت

حضرت حجت بن الحسن ارواحنا الفدا ومنتظران حضرتش

دنیا همیشه یک نفر ارباب می خواهد

تاریکی شب جرعه ای مهتاب می خواهد

آه ای منجم ها به فکر چاره ای باشید

دنیای ما خورشید عالم تاب می خواهد

اینکه بگویم منتظر هستم که کافی نیست

چشم انتظاری یک سری آداب می خواهد

این روزها بردار مشکی را که می بینم

هر شب رقیه از عمویت آب می خواهد

دیگر نمی گویم بیا ای در سفر مانده

آقا سفر هم یک سری اسباب می خواهد

اللهم عجل لولیک الفرج

تقدیر و تشکر

با درود فراوان به روح پاک پدر بزرگوارم ...

و سپاس و تقدیر ویژه از مادرم، دریای بی کران فداکاری و عشق که وجودم برایش همه رنج بود و وجودش برایم همه مهر.

و با تقدیر و تشکر شایسته از استاد فرهیخته و فرزانه سرکارخانم دکتر نهله غروی نائینی که با نکته های دلاویز و گفته های بلند، همواره راهنما و راه گشای نگارنده در اتمام واکمال پایان نامه بوده اند.

و با سپاس فراوان از حمایت، مهربانی و مشاوره استاد عزیزم سرکار خانم دکتر نیل ساز که در انجام این پژوهش، به حق یاریگر من بودند و با تشکر از اساتید بزرگوار که داوری این پژوهش را پذیرفته، با نظرات دقیق و سازنده خود، مرا در پربارتر کردن آن یاری کردند.

چکیده

معرفت امام هر عصری، بر مسلمانان آن عصر، واجب است و شناخت اوصاف ائمه معصومین (ع)، یکی از راه های مهم آشنایی با ویژگی ها و فضائل آن بزرگواران است. امام مهدی (ع)، امام دوازدهم شیعیان است و معرفت آن حضرت از تکالیف واجب مسلمانان به شمار می آید. به منظور شناخت امام مهدی (ع)، اوصاف و ویژگی های آن حضرت، علاوه بر آیات قرآن و روایات، در ادعیه و زیارات مأثور نیز ذکر گردیده است. در یک تقسیم بندی این اوصاف ناظر به جنبه های شخصیتی، نسبی و حکومتی امام مهدی (ع) هستند و به اوصاف خاص و مشترک تقسیم می شوند. اغلب اوصاف مشترک امام مهدی (ع) با دیگر امامان در حوزه اوصاف وجودی و شخصیتی آن حضرت است، نظیر خلافت، ولایت، امامت و... و اوصاف خاص امام مهدی (ع) اغلب، ناظر به برنامه ها، مأموریت ها و وظایف حکومتی آن حضرت در عصر ظهور، نظیر برقراری قسط و عدل، انتقام گیری از قاتلان و دشمنان اهل بیت (ع) و ... است. از این رو، در این پژوهش سعی شده است تا با شرح و بررسی اوصاف امام مهدی (ع) در ادعیه و زیارات مأثور، با ویژگی ها و اوصاف آن حضرت (ع) آشنا شویم.

کلید واژه ها: امام مهدی (ع)؛ معرفت؛ دعا؛ زیارت؛ وصف.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات

۲	۱-۱ مقدمه.....
۳	۲-۱ بیان مسئله.....
۵	۳-۱ اهمیت و ضرورت.....
۶	۴-۱ سؤالات.....
۶	۵-۱ فرضیه ها.....
۷	۶-۱ اهداف.....
۷	۷-۱ پیشینه بحث.....
۹	۸-۱ روش و ساختار تحقیق.....
۱۰	۹-۱ چند نکته.....
۱۲	۱۰-۱ تعاریف.....
۱۲	۱-۱۰-۱ دعا.....
۱۲	۲-۱۰-۱ زیارت.....
۱۳	۳-۱۰-۱ وصف.....
۱۳	۱۱-۱ زندگانی حضرت مهدی (ع).....
۱۴	۱۲-۱ ضرورت معرفت امام در هر عصر.....
۱۵	۱-۱۲-۱ دلایل لزوم معرفت امام.....
۱۷	۲-۱۲-۱ آثار معرفت امام.....
۱۹	۱-۱۳-۱ دلایل لزوم معرفت حضرت مهدی (ع).....
۲۰	۱۴-۱ دعا ابزاری برای کسب معرفت امام.....
۲۱	۱۵-۱ راه های کسب معرفت حضرت مهدی (ع).....
۲۱	۱-۱۵-۱ مطالعه.....
۲۱	۱-۱۵-۱-۱ قرآن کریم.....

۲۱ ۱-۱۵-۲ احادیث
۲۲ ۱-۱۵-۳ ادعیه و زیارات
۲۲ ۱-۱۵-۲ عمل
۲۳ ۱-۱۶-۱۶ زیارات حضرت مهدی (ع)
۲۳ ۱-۱۶-۱ ادعیه
۲۷ ۱-۱۶-۲ زیارات

فصل دوم: نام و اوصاف وجودی و شخصیتی حضرت مهدی (ع)

۳۰ ۱-۲ نام حضرت مهدی (ع)
۳۴ ۲-۲ اوصاف وجودی و شخصیتی حضرت مهدی (ع)
۳۴ ۱-۲-۲ امامت حضرت مهدی (ع)
۳۴ ۱-۱-۲-۲ حضرت مهدی (ع)، پیشوای مسلمانان و مؤمنان
۳۵ ۱-۱-۲-۲ تعریف اصطلاحی امامت
۳۷ ۲-۱-۲-۲ ضرورت امامت
۳۹ ۳-۱-۲-۲ شرایط امامت و نصب الهی امام
۳۹ ۴-۱-۲-۲ دلایل امامت ائمه معصومین (ع)
۴۰ ۵-۱-۲-۲ امامت حضرت مهدی (ع) در کودکی
۴۱ ۲-۱-۲-۲ عصمت و طهارت حضرت مهدی (ع)
۴۲ ۱-۲-۱-۲-۲ عصمت امام
۴۵ ۳-۱-۲-۲ شرافت و برتری حضرت مهدی (ع)
۴۶ ۴-۱-۲-۲ حضرت مهدی (ع)، شایسته ترین فرد برای ردای امامت و خلافت
۴۷ ۲-۲-۲ ولایت حضرت مهدی (ع)
۴۷ ۱-۲-۲-۲ ولی خداوند
۴۹ ۱-۱-۲-۲-۲ معنای ولایت
۴۹ ۲-۱-۲-۲-۲ ولایت ائمه اطهار (ع)
۵۰ ۳-۱-۲-۲-۲ ولایت تشریحی و تکوینی

- ۵۱ (ع) ولایت امام عصر (ع) ۴-۱-۲-۲-۲
- ۵۲ حضرت مهدی (ع)، امام واجب الإطاعه ۲-۲-۲-۲
- ۵۳ «اولوا الامر» چه کسانی هستند؟ ۱-۲-۲-۲-۲
- ۵۴ خلافت حضرت مهدی (ع) ۳-۲-۲
- ۵۵ خلافت ائمه هدی (ع) ۱-۳-۲-۲
- ۶۱ حضرت مهدی (ع)، حجّت الهی ۴-۲-۲
- ۶۲ «حُجّت» در قرآن ۱-۴-۲-۲
- ۶۳ «حُجّت» در روایات ۲-۴-۲-۲
- ۶۳ حجّت های الهی ۳-۴-۲-۲
- ۶۴ حضرت مهدی (ع)، آخرین حُجّت الهی ۴-۴-۲-۲
- ۶۵ حضرت مهدی (ع)، باقیمانده الهی ۵-۲-۲
- ۶۶ تعبیر «بقیه الله»، در قرآن کریم و روایات ۱-۵-۲-۲
- ۶۸ حضرت مهدی (ع)، در پرده غیبت ۶-۲-۲
- ۶۸ زمینه سازی موضوع «غیبت» توسط پیامبر (ص) و امامان (ع) ۱-۶-۲-۲
- ۶۸ زمینه سازی نظری ۱-۱-۶-۲-۲
- ۶۹ زمینه سازی عملی ۲-۱-۶-۲-۲
- ۷۰ کیفیت غیبت امام عصر (ع) ۳-۶-۲-۲
- ۷۰ نظریه خفای شخص ۱-۳-۶-۲-۲
- ۷۱ نظریه خفای عنوان ۲-۳-۶-۲-۲
- ۷۳ حکمت و فلسفه غیبت امام عصر (ع) ۴-۶-۲-۲
- ۷۳ کیفیت بهره وری از امام غائب (ع) ۵-۶-۲-۲
- ۷۴ حضرت مهدی (ع)، مورد انتظار ۷-۲-۲
- ۷۶ انتظار ۱-۷-۲-۲
- ۷۷ انتظار مثبت و سازنده ۱-۱-۷-۲-۲
- ۷۷ انتظار منفی و ویرانگر ۲-۱-۷-۲-۲
- ۷۹ پیشوای هدایت یافته ۸-۲-۲

- ۸۰ ۱-۸-۲-۲ هدایت های حضرت مهدی (ع).
- ۸۱ ۲-۸-۲-۲ وجه تسمیه امام عصر (ع) به «مهدی».
- ۸۳ ۳-۸-۲-۲ استعمال عنوان «مهدی».
- ۸۵ ۹-۲-۲ حضرت مهدی (ع)، پرچم برافراشته هدایت.
- ۸۷ ۱۰-۲-۲ حضرت مهدی (ع)، برگزیده الهی.
- ۸۸ ۱۱-۲-۲ حضرت مهدی (ع)، ناظر و گواه بر بندگان.
- ۸۸ ۱-۱۱-۲-۲ شاهد الهی بر بندگان.
- ۸۸ ۱-۱-۱۱-۲-۲ امام عصر (ع) گواه بر رفتار و گفتار خلق خدا.
- ۸۹ ۲-۱-۱۱-۲-۲ امام عصر (ع) آگاه و ناظر بر رفتار و گفتار خلق خدا.
- ۹۰ ۲-۱۱-۲-۲ دیده بینای خداوند.
- ۹۲ ۱۲-۲-۲ امام مهدی (ع)، منبع نزول فیض و واسطه حق تعالی و خلق.
- ۹۲ ۱-۱۲-۲-۲ وسیله پیوند میان آسمان و زمین.
- ۹۲ ۱-۱۲-۲-۲ چگونه امام وسیله اتصال بین زمین و آسمان است؟
- ۹۳ ۲-۱۲-۲-۲ درگاه الهی.
- ۹۵ ۱-۲-۱۲-۲-۲ استعمال عنوان «باب».
- ۹۶ ۳-۱۲-۲-۲ راه الهی.
- ۹۷ ۴-۱۲-۲-۲ وجه الهی.
- ۹۸ ۱-۴-۱۲-۲-۲ وجه خداوند متعال از نظر قرآن مجید.
- ۹۹ ۲-۴-۱۲-۲-۲ چگونه وجه خدای تعالی اشاره به وجود مقدس امام زمان (ع) است؟
- ۱۰۰ ۳-۴-۱۲-۲-۲ هنگام ظهور یاران امام همه نزد او حضور می یابند.
- ۱۰۰ ۵-۱۲-۲-۲ حضرت مهدی (ع)، زبان گویای الهی.
- ۱۰۱ ۶-۱۲-۲-۲ حضرت مهدی (ع)، کلمه الهی.
- ۱۰۳ ۱۳-۲-۲ علم و دانش حضرت مهدی (ع).
- ۱۰۳ ۱-۱۳-۲-۲ امام عصر (ع) علم ریزان الهی.
- ۱۰۴ ۱-۱-۱۳-۲-۲ موقعیت علمی حضرت مهدی (ع).
- ۱۰۶ ۲-۱-۱۳-۲-۲ شکوفایی و پیشرفت علوم در عصر ظهور.

- ۱۰۷.....حضرت مهدی (ع)، دریای وسیع علم.....۲-۱۳-۲-۲
- ۱۰۸.....قضاوت حضرت مهدی (ع).....۱۴-۲-۲
- ۱۱۲.....حضرت مهدی (ع)، کلید سخن.....۱۵-۲-۲
- ۱۱۲.....حضرت مهدی (ع)، سخنگوی حکمت و راستی.....۱۶-۲-۲
- ۱۱۴.....ائمه اطهار (ع) معدن حکمت الهی.....۱-۱۶-۲-۲
- ۱۱۵.....گرم و بخشش حضرت مهدی (ع).....۱۷-۲-۲
- ۱۱۷.....تالی و ترجمان کتاب خدا.....۱۸-۲-۲
- ۱۱۸.....امام عصر (ع)، تلاوت کننده کتاب خدا.....۱-۱-۱۸-۲-۲
- ۱۲۰.....امام عصر (ع)، ترجمان قرآن.....۲-۱-۱۸-۲-۲
- ۱۲۰.....نظام بخش دین.....۱۹-۲-۲
- ۱۲۲.....دین اسلام، دین همیشگی خداوند.....۱-۱۹-۲-۲
- ۱۲۴.....حاکم و فرمانروای دین اسلام.....۲۰-۲-۲
- ۱۲۵.....دعوت کننده الهی.....۲۱-۲-۲
- ۱۲۸.....حضرت مهدی (ع)، قیام کننده.....۲۲-۲-۲
- ۱۲۹.....وجه تسمیه حضرت مهدی (ع) به «قائم».....۱-۲۲-۲-۲
- ۱۳۰.....برخاستن هنگام شنیدن لقب «قائم».....۲-۲۲-۲-۲
- ۱۳۱.....حضرت مهدی (ع)، شمشیر خدایی.....۲۳-۲-۲
- ۱۳۶.....حضرت مهدی (ع)، صاحب فتح و پیروزی.....۲۴-۲-۲
- ۱۳۷.....وعده الهی.....۲۵-۲-۲
- ۱۴۳.....حضرت مهدی (ع)، میثاق الهی.....۲۶-۲-۲
- ۱۴۵.....حضرت مهدی (ع)، پناهنده به پروردگار.....۲۷-۲-۲
- ۱۴۶.....رأفت و رحمت بیکران حضرت مهدی (ع).....۲۸-۲-۲
- ۱۴۶.....رحمت واسعة الهی.....۱-۲۸-۲-۲
- ۱۴۸.....امامان معصوم (ع)، مظهر «رحمت الهی».....۱-۱-۲۸-۲-۲
- ۱۴۸.....امام عصر (ع)، «رحمت واسعة الهی».....۲-۱-۲۸-۲-۲
- ۱۴۹.....یاور و پناه مظلومان.....۲-۲۸-۲-۲

- ۱۵۰..... ۲-۲۸-۳ کشتی نجات
- ۱۵۱..... ۲-۲۸-۴ مایهٔ رفع غم و اندوه
- ۱۵۲..... ۲-۲۹ حضرت مهدی (ع) وارث انبیای الهی (ع)
- ۱۵۵..... ۲-۳۰ وصی ائمهٔ اطهار(ع)
- ۱۵۵..... ۲-۳۱ ختم وصایت به حضرت مهدی (ع)
- ۱۵۶..... ۲-۳۲ وارث آثار ائمهٔ اطهار(ع)
- ۱۵۹..... ۲-۳۳ مظلومیت و غربت حضرت مهدی (ع)
- ۱۵۹..... ۲-۳۳-۱ فرو رونده در دریاهاى اندوه و سختی
- ۱۶۰..... ۲-۳۳-۲ یگانۀ عالم هستی
- ۱۶۱..... ۲-۳۳-۳ مضطرّ حقیقی
- ۱۶۳..... ۲-۳۳-۴ حافظِ هراسان
- ۱۶۵..... ۲-۳۳-۴-۱ شباهت امام مهدی (ع) به حضرت موسی (ع)
- ۱۶۵..... ۲-۳۴ حضرت مهدی (ع)، اسوهٔ صبر و بردباری
- ۱۶۶..... ۲-۳۴-۱ صبر حضرت مهدی (ع)
- ۱۶۶..... ۲-۳۴-۲ امام عصر(ع)، دارای صبر حضرت ایوب (ع)
- ۱۶۷..... ۲-۳۵ شفاعت حضرت مهدی (ع)
- ۱۶۸..... ۲-۳۵-۱ مفهوم شفاعت
- ۱۶۸..... ۲-۳۵-۲ اثبات شفاعت
- ۱۶۹..... ۲-۳۵-۳ برخی از شفعاى روز قیامت
- ۱۶۹..... ۲-۳۵-۴ حضرت مهدی (ع)، شفیع روز قیامت
- ۱۷۰..... ۲-۳۶ حضرت مهدی (ع)، صاحب رجعت
- ۱۷۰..... ۲-۳۶-۱ «رَجعت» چیست؟
- ۱۷۱..... ۲-۳۶-۲ قرآن و مسألهٔ «رَجعت»
- ۱۷۱..... ۲-۳۶-۳ «رَجعت» در آئینهٔ روایات
- ۱۷۲..... ۲-۳۶-۴ «رَجعت» در ادعیه و زیارات
- ۱۷۳..... ۲-۳۶-۵ چه کسانی «رَجعت» می کنند؟

- ۱۷۳.....۲-۲-۳۶-۶ آیا «رَجعت» اختیاری است؟.....
- ۱۷۳.....۲-۲-۳۶-۷ نقش اعتقاد به «رَجعت» در زندگی معتقدان.....
- ۱۷۴.....۲-۲-۳۷ نورانیت، جمال و زیبایی حضرت مهدی (ع).....
- ۱۷۴.....۲-۲-۳۷-۱ نور آشکار.....
- ۱۷۵.....۲-۲-۳۷-۱-۱ درخشندگی نور حضرت مهدی (ع)، در شب معراج.....
- ۱۷۶.....۲-۲-۳۷-۱-۲ درخشندگی نور حضرت مهدی (ع)، در دنیا.....
- ۱۷۹.....۲-۲-۳۷-۱-۳ درخشندگی نور حضرت مهدی (ع) در آخرت.....
- ۱۷۹.....۲-۲-۳۷-۲ ماه کامل.....
- ۱۸۰.....۲-۲-۳۷-۳ آفتاب جهانتاب.....
- ۱۸۱.....۲-۲-۳۷-۴ چهره پر فروغ حضرت مهدی (ع).....
- ۱۸۲.....۲-۲-۳۸ حضرت مهدی (ع)، حافظ و امین الهی.....
- ۱۸۲.....۲-۲-۳۸-۱ حضرت مهدی (ع)، حافظ اسرار الهی.....
- ۱۸۳.....۲-۲-۳۸-۲ حضرت مهدی (ع)، امین الهی.....
- ۱۸۴.....۲-۲-۳۸-۱-۲ ولایت و امامت، امانت سپرده شده به ائمه اطهار (ع).....
- ۱۸۶.....۲-۲-۳۸-۳ حضرت مهدی (ع)، دانای غیب.....
- ۱۹۲.....۲-۲-۳۹ حضرت مهدی (ع)، تلاش گری سخت کوش.....
- ۱۹۳.....۲-۲-۴۰ حضرت مهدی (ع)، حق مشهور.....
- ۱۹۴.....۲-۲-۴۰-۱ امام عصر (ع)، مصداق «جاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ».....
- ۱۹۵.....۲-۲-۴۱ حضرت مهدی (ع)، امام رستگار.....
- ۱۹۷.....۲-۲-۴۲ حضرت مهدی (ع)، سید خلق.....
- ۱۹۹.....۲-۲-۴۳ حضرت مهدی (ع)، آرزوی عالمیان.....
- ۲۰۰.....۲-۲-۴۳-۱ حکمت تقدم امام عصر (ع) بر دیگران.....
- ۲۰۱.....۲-۲-۴۴ حضرت مهدی (ع)، برکت الهی.....
- ۲۰۱.....۲-۲-۴۴-۱ جایگاه برکت.....
- ۲۰۳.....۲-۲-۴۴-۲ وجود امام عصر (ع)، منشأ خیر و برکت.....
- ۲۰۳.....۲-۲-۴۵ حضرت مهدی (ع)، راهنمای اراده الهی.....

- ۲۰۴.....ارتباط ارادهٔ بندگان با ارادهٔ خداوند.....۱-۴۵-۲-۲
- ۲۰۶.....عناوین وارده در زمینهٔ پیوند ارادهٔ حق تعالی با ارادهٔ ائمهٔ هدی (ع).....۲-۴۵-۲-۲
- ۲۰۷.....حضرت مهدی (ع)، ربّانی آیات الهی.....۴۶-۲-۲
- ۲۰۹.....حضرت مهدی (ع)، سبقت گیرنده در اعمال نیک.....۴۷-۲-۲
- ۲۱۰.....حضرت مهدی (ع) نعمت الهی.....۴۸-۲-۲
- ۲۱۰.....نعمت پاینده و دیرینهٔ الهی.....۱-۴۸-۲-۲
- ۲۱۲.....مشمول نعمت الهی.....۲-۴۸-۲-۲
- ۲۱۳.....بندۀ سپاسگزار خداوند.....۴۹-۲-۲
- ۲۱۵.....عبادت حضرت مهدی (ع).....۵۰-۲-۲
- ۲۱۶.....حضرت مهدی (ع)، صاحب زمان.....۵۱-۲-۲
- ۲۱۷.....حضرت مهدی (ع)، بهار خلق.....۵۲-۲-۲
- ۲۱۷.....ویژگی های فصل بهار.....۱-۵۲-۲-۲

فصل سوم: اوصاف نسبی حضرت مهدی (ع)

- ۲۱۹.....فرزند امام حسن عسکری (ع).....۵-۱-۳
- ۲۲۰.....نسب های استعاری حضرت مهدی (ع).....۲-۳
- ۲۲۱.....اوصاف مرتبط با حضرت علی (ع).....۱-۲-۳
- ۲۲۱.....۱-۲-۳ حضرت مهدی (ع)، فرزند صراط مستقیم.....۱-۲-۳
- ۲۲۱.....۱-۱-۲-۳ تفاوت «صراط» و «سبیل» در قرآن مجید.....۱-۱-۲-۳
- ۲۲۲.....۲-۱-۱-۲-۳ «صراط مستقیم» از نظر قرآن مجید چیست؟.....۲-۱-۱-۲-۳
- ۲۲۴.....۲-۱-۲-۳ حضرت مهدی (ع)، فرزند نبأ عظیم.....۲-۱-۲-۳
- ۲۲۶.....۳-۱-۲-۳ حضرت مهدی (ع)، فرزند «مَنْ هُوَ فِي أُمَّ الْكِتَابِ لَدَى اللَّهِ عَلِيٌّ حَكِيمٌ».....۳-۱-۲-۳
- ۲۲۸.....۲-۲-۳ حضرت مهدی (ع)، فرزند معجزات موجود.....۲-۲-۳
- ۲۳۱.....۳-۲-۳ حضرت مهدی (ع)، فرزند آیات و بیّنات.....۳-۲-۳
- ۲۳۱.....۱-۳-۲-۳ معنای «آیات» در قرآن مجید.....۱-۳-۲-۳
- ۲۳۲.....۴-۲-۳ حضرت مهدی (ع)، فرزند نعمت های کامل الهی.....۴-۲-۳

- ۳-۲-۵ اوصاف مرتبط با اسامی سوره های قرآن..... ۲۳۵
- ۳-۲-۵-۱ حضرت مهدی (ع)، فرزند طه و محکّمات..... ۲۳۵
- ۳-۲-۵-۲ حضرت مهدی (ع)، فرزند یاسین و ذاریات..... ۲۳۶
- ۳-۲-۵-۳ حضرت مهدی (ع)، فرزند طور و عادیات..... ۲۳۷
- ۳-۲-۶ حضرت مهدی (ع)، فرزند «إِبْنِ مَنْ دَنَا فَتَدَلَّى فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ذُنُوبًا وَ اقْتِرَابًا مِنَ الْعَلِيِّ الْأَعْلَىٰ»..... ۲۳۹
- ۳-۲-۷ حضرت مهدی (ع)، فرزند درخت طوبی و سدره المنتهی..... ۲۴۱
- ۳-۲-۸ حضرت مهدی (ع)، فرزند نیکوترین پاکان عالم..... ۲۴۶
- ۳-۲-۹ حضرت مهدی (ع)، فرزند اولیای الهی..... ۲۴۶
- ۳-۲-۱۰ حضرت مهدی (ع)، فرزند مقربان درگاه الهی..... ۲۴۷
- ۳-۲-۱۱ حضرت مهدی (ع)، فرزند امامان هدایتگر هدایت یافته..... ۲۴۹
- ۳-۲-۱۲ حضرت مهدی (ع)، فرزند ماه های نورانی..... ۲۴۹
- ۳-۲-۱۳ حضرت مهدی (ع)، فرزند نشانه های آشکار حق..... ۲۵۱
- ۳-۲-۱۴ حضرت مهدی (ع)، فرزند دانش های کامل..... ۲۵۲

فصل چهارم: اوصاف حضرت مهدی (ع)، با توجه به برنامه ها و اهداف حکومتی

- ۴-۱ اوصاف حضرت مهدی (ع) با توجه به اقدامات احیا و سازندگی:..... ۲۵۶
- ۴-۱-۱ حضرت مهدی (ع)، اصلاحگر انحرافات..... ۲۵۶
- ۴-۱-۲ حضرت مهدی (ع)، تجدید کننده واجبات و سنت ها..... ۲۵۷
- ۴-۱-۳ حضرت مهدی (ع)، برگزیده برای برگرداندن آیین و شریعت محمدی (ص)..... ۲۵۹
- ۴-۱-۴ حضرت مهدی (ع)، احیاگر قرآن کریم..... ۲۶۲
- ۴-۱-۴-۱ اجرای کامل حدود الهی..... ۲۶۴
- ۴-۱-۵ حضرت مهدی (ع)، احیاگر آثار و نشانه های دین..... ۲۶۵
- ۴-۱-۶ حضرت مهدی (ع)، گردآورنده سخن بر اساس تقوا..... ۲۶۶
- ۴-۱-۷ حضرت مهدی (ع)، صاحب برّ و تقوی..... ۲۷۰
- ۴-۱-۸ حضرت مهدی (ع)، جامع صلاح و خشنودی امت..... ۲۷۲
- ۴-۱-۹ حضرت مهدی (ع)، عزّت بخش اولیای الهی..... ۲۷۴

- ۲۷۵.....۱-۹-۱-۴ «عزت» در قرآن کریم.....
- ۲۷۵.....۲-۹-۱-۴ حضرت مهدی (ع)، مایه عزت اولیای الهی.....
- ۲۷۷.....۱۰-۱-۴ حضرت مهدی (ع)، رهبر عادل و عدالت گستر.....
- ۲۸۲.....۱-۱۰-۱-۴ ابعاد عدالت مهدوی در عصر ظهور.....
- ۲۸۲.....۱-۱-۱۰-۱-۴ عدالت اجتماعی.....
- ۲۸۳.....۲-۱-۱۰-۱-۴ عدالت سیاسی.....
- ۲۸۴.....۳-۱-۱۰-۱-۴ عدالت اقتصادی.....
- ۲۸۵.....۴-۱-۱۰-۱-۴ عدالت قضائی.....
- ۲۸۵.....۵-۱-۱۰-۱-۴ عدالت در امور عبادی.....
- ۲۸۶.....۶-۱-۱۰-۱-۴ عدالت فردی- اخلاقی.....
- ۲۸۸.....۲-۲-۴ اوصاف حضرت مهدی (ع) با توجه به اقدامات تخریبی و براندازی.....
- ۲۸۸.....۱-۲-۴ حضرت مهدی (ع)، یاری شده علیه متجاوزان و افترا زندگان.....
- ۲۹۰.....۲-۲-۴ ظلم ستیزی حضرت مهدی (ع).....
- ۲۹۳.....۳-۲-۴ حضرت مهدی (ع)، شکننده قدرت و عظمت متجاوزان.....
- ۲۹۴.....۴-۲-۴ حضرت مهدی (ع)، ویران کننده بناهای شرک و نفاق.....
- ۲۹۷.....۵-۲-۴ حضرت مهدی (ع)، نابود کننده فاسقان، عصیانگران و سرکشان.....
- ۲۹۹.....۶-۲-۴ حضرت مهدی (ع)، نابود کننده متکبران و سرکشان.....
- ۳۰۱.....۷-۲-۴ حضرت مهدی (ع)، دروکننده شاخه های گمراهی و اختلاف.....
- ۳۰۲.....۸-۲-۴ حضرت مهدی (ع)، محو کننده اندیشه های باطل و هواپرستی.....
- ۳۰۳.....۱-۸-۲-۴ «آثار الزیغ و الأهواء».....
- ۳۰۴.....۹-۲-۴ حضرت مهدی (ع)، قطع کننده دام ها و دسیسه های دروغ و بهتان.....
- ۳۰۷.....۱۰-۲-۴ حضرت مهدی (ع)، ریشه برانداز دشمنان، گمراهان و بی دینان.....
- ۳۰۸.....۱-۱۰-۲-۴ اهل «عناد».....
- ۳۰۹.....۲-۱۰-۲-۴ اهل «تظلیل».....
- ۳۱۰.....۳-۱۰-۲-۴ اهل «الحاد».....
- ۳۱۰.....۱۱-۲-۴ حضرت مهدی (ع)، نابود کننده باطل.....

۳۱۱..... حضرت مهدی (ع)، منتقم الهی و خونخواه امام حسین (ع).....

۳۱۴..... حضرت مهدی (ع)، منتقم خون امام حسین (ع).....

۳۱۶..... حضرت مهدی (ع)، مایه ذلت دشمنان و کافران.....

۳۱۷..... شیوه رفتار امام با دشمنان.....

۳۱۸..... قاطعیت امام در رویارویی با دشمنان.....

فصل پنجم: نتایج و پیشنهادات

۳۲۱..... ۱-۵ نتایج.....

۳۲۷..... ۲-۵ پیشنهادات.....

منابع و مأخذ

۳۲۸..... کتاب های عربی.....

۳۳۱..... کتاب های فارسی.....

۳۳۵..... مقاله ها.....

فصل اول

کلیات